

Industrie Barometer arbeidsmarkt

December 2021

De industrie raakte in de coronacrisis ontregeld onder andere doordat de ketens van productie en transport verstoord raakten.

Het herstel ging echter sneller dan verwacht en het aantal banen neemt in 2021 al weer toe. Ondanks dit herstel ervaren steeds meer ondernemers een groeiend tekort aan personeel en productiemiddelen zoals grondstoffen, materialen en computerchips.

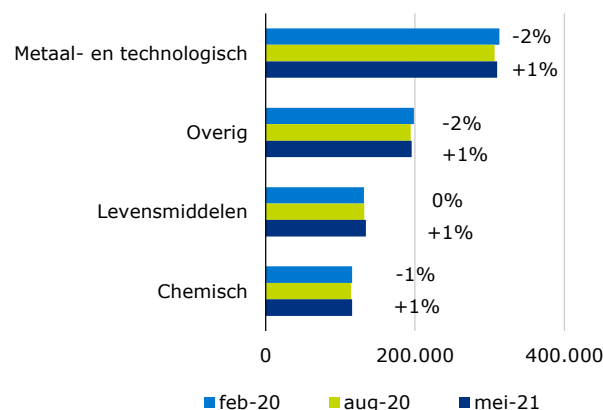
Ontwikkeling banen industrie

In mei 2021 telde de industrie ruim 755.000 werknemersbanen. De metaal- en technologische industrie is de grootste branche met 41% van het aantal banen. De levensmiddelenindustrie bevat 18% van het aantal banen; de chemische industrie 15% en de overige industrie 26%.

De coronacrisis had nauwelijks impact op de werkgelegenheid in de sector. Het aantal banen nam tussen februari en augustus 2020 af met gemiddeld 1%. Daarna nam het weer voorzichtig toe, maar bereikte het nog niet het niveau van voor de coronacrisis.

Tussen de branches zijn er wel verschillen te zien. Zo nam het aantal banen in de metaal- en technologische industrie het sterkst af (-2% tussen feb en aug 2020). De levensmiddelenindustrie had als enige branche niet te maken met een daling van de werkgelegenheid.

Ontwikkeling banen werknemers industrie Feb 2020, aug 2020 en mei 2021

Bron: UWV (op basis van SBI-indeling)

Tijdelijke contracten en uitzendwerk

Tussen februari en augustus 2020 daalde het aantal banen van werknemers met een tijdelijk contract het sterkst met 7%. Maar deze namen tussen augustus 2020 en mei 2021 ook het sterkst weer toe met 11%.

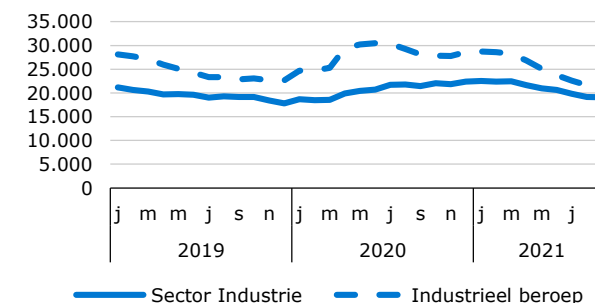
De industrie werkt met een relatief groot deel (technische) uitzendkrachten. Deze worden niet meegeteld in de cijfers van de sector industrie en zijn zodoende niet in bovenstaande figuur meegenomen.

Aantal WW'ers neemt weer af

Het aantal mensen met een WW-uitkering vanuit de **sector industrie** nam vanaf maart 2020 geleidelijk toe. Pas vanaf maart 2021 is er sprake van een daling. Het beeld van het aantal mensen met een WW-uitkering met een **industriële beroep** is anders. Hierin zijn onder andere ook uitzendkrachten en gedetacheerden opgenomen. Het gaat hier veelal om technische beroepen, maar ook om managers R&D, accountmanagers techniek, werkvoorbereiders en calculatoren. Vooral tijdens de eerste coronagolf (vanaf maart 2020) steeg het aantal WW'ers met een industrieel beroep sterk. Het lijkt erop dat vooral de uitzendkrachten in de industrie de klap hebben opgevangen en hun werk als eerste kwijtraakten.

Ontwikkeling aantal WW'ers Industrie

Jan 2019 t/m sept 2021

Bron: UWV (op basis van SBI-indeling)

Het aantal WW'ers nam tijdens de eerste coronagolf (feb-jun 2020) het sterkst toe bij ingenieurs werktuigbouw, constructiebankwerkers, basislassers en metaalsnijders en (mechanisch) operators procesindustrie (nonfood).

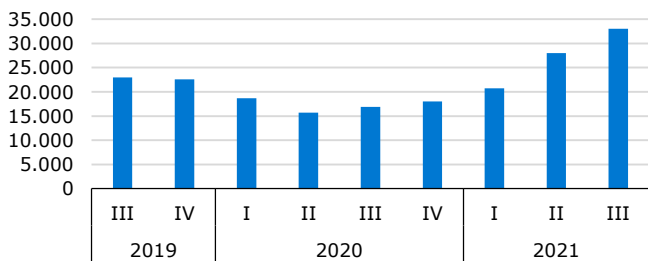
Vanaf maart 2021 neemt het aantal WW'ers sterk af. De afname is dan het grootst bij de constructiebankwerkers, basislassers en metaalsnijders en verf- en lakspuiters.

Tijdens de coronacrisis konden werkgevers een beroep doen op de NOW-regeling. In de eerste periode (maart-mei 2020) werd 14% van de banen in de industrie ondersteund. Vanaf de tweede periode nam het beroep op de NOW-regeling af. Het beroep op NOW vanuit de metaal- en technologische industrie is in alle perioden hoger geweest dan die van de andere branches.

Aantal vacatures stijgt weer

In het eerste halfjaar van 2020 nam het aantal vacatures in de sector industrie sterk af. Daarna stijgt het aantal openstaande vacatures weer. In het 3^e kwartaal 2021 zijn er 33.000 openstaande vacatures; 43% meer ten opzichte van het 3^e kwartaal van 2019 (vóór de coronacrisis).

Ontwikkeling vacatures industrieberoepen

Bron: CBS

De meest voorkomende beroepen in de openstaande vacatures in het 3^e kwartaal 2021:

- Monteurs industriële machines en installaties
- Productiemedewerkers
- Mechanisch operators procesindustrie (nonfood)

Bron: UWV

Meest kansrijke beroepen industrie

In alle regio's is er een krappe arbeidsmarkt voor technische beroepen. Door o.a. vergrijzing zullen er in toenemende mate tekorten blijven aan personeel. Er zijn momenteel meerdere beroepen in de industrie die voldoende tot goede baankansen bieden voor werkzoekenden naar ander werk of die willen nadenken over omscholing. Er zijn kansen op verschillende niveaus (zie overzicht).

Basis- en gespecialiseerd vakmanschap

Verf- en lakspuiters, assemblagemedewerkers en -monteurs

Plaatwerkers, constructiebankwerkers, carrosseriebouwers

CNC-machinebedieners, machinaal houtbewerkers

CNC- en conventioneel verspaners

Lassers, lasrobotoperators, pijpfiters

Operators proces- en levensmiddelenindustrie

Monteurs industriële machines en installaties

Productieplanners, orderbegeleiders industrie

Tekenaars, werkvoorbereiders, calculatoren

Accountmanagers techniek

Teamleiders assemblage, hoofden technische dienst

Hoger/wetenschappelijk beroepsniveau

Productieleiders proces- en levensmiddelenindustrie

Kwaliteitsmedewerkers, QA functionarissen, QA managers

Proces- en levensmiddelentechnologen

Chemisch, biochemisch en microbiologisch analisten

Industrieel ontwerpers (technisch)

Ontwerpers industriële automatisering, PLC-programmeurs

Projectleiders, R&D managers

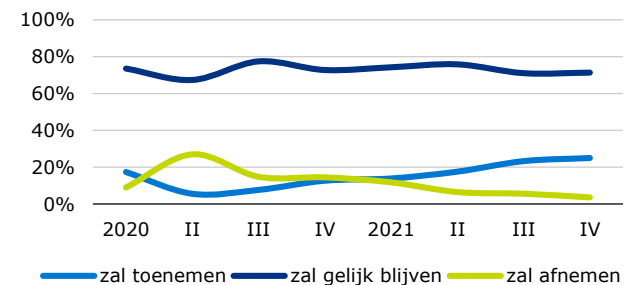
Bron: UWV

Verwachtingen ondernemers

De stemming onder ondernemers en inkoopmanagers in de industrie blijft goed. In november is het producentenvertrouwen verder toegenomen, hoewel de productie en de nieuwe orders in een lager tempo toenemen. De ondernemers in de industrie zijn vooral positiever over hun orderportefeuille. De ondernemers in de elektrotechnische en machine-industrie zijn het meest positief.

Bronnen: CBS en Nevi

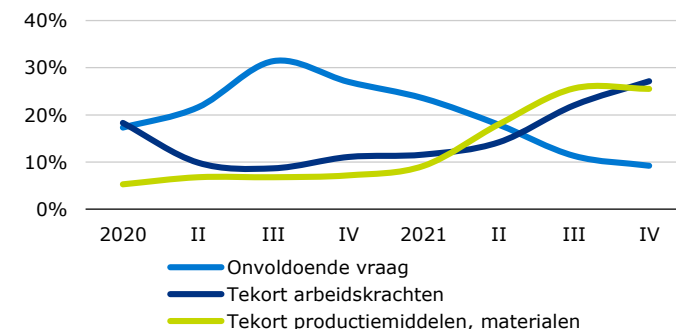
Verwachtingen ondernemers over personeelssterkte komende 3 maanden

Bron: CBS Conjunctuurenquête

Een grote meerderheid van de bedrijven (71%) gaat uit van een gelijkblijvend personeelsbestand. Voor de komende drie maanden gaat een kwart van de werkgevers uit van groeiende personeelssterkte.

Ervaren belemmeringen ondernemers

Bron: CBS Conjunctuurenquête

Macro-economisch gezien is de industrie de coronadip weer te boven, er is zelfs een flinke groei van productie. Veel ondernemers voelen echter groeipijnen. Een groeiend aantal werkgevers ervaart het tekort aan arbeidskrachten én het tekort aan productiemiddelen en materialen als de grootste belemmeringen (zie de afbeelding).

Ook het klimaatkkoord en de daaraan gepaarde CO2-heffing raken de sector industrie. Deze zijn tijdens de pandemie enigszins naar de achtergrond verdwenen, maar komen nu weer tevoorschijn. Het doel van de CO2-heffing is bedrijven te stimuleren om duurzaam te produceren.

Bronnen: ABN-AMRO en Rijksoverheid.nl